

ELS DRETS HUMANS A TANZÀNIA

(Fitxa per al professorat)

OBJECTIUS

- Conèixer la Declaració Universal dels Drets Humans i entendre per què són garantia d'un desenvolupament humà sostenible.
- Conèixer una realitat llunyana a la nostra.
- Conèixer una situació concreta en què es vulneren els Drets Humans i les causes que la provoquen.
- Entendre la interdependència dels Drets Humans i reconèixer el Dret a l'Educació com a eina fonamental per garantir la resta de drets a llarg termini.
- Conèixer el projecte de SED recolzat per l'escola en perspectiva de DRETS.
- Posar en pràctica els valors de la democràcia i la participació ciutadana.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Competència comunicativa lingüística i audiovisual:

A través de la participació en el joc del *pictionary* i en el debat en petit i gran grup, representant, interpretant i comprenent la realitat, organitzant i autoregulant el pensament, les emocions i la conducta.

Competència artística i cultural

A través de l'activitat del *pictionary* han de posar en pràctica la imaginació i creativitat

Competència del tractament de la informació i competència digital.

A través de la visualització d'un vídeo extret dels *social media*.

Competència matemàtica

A través del coneixement dels quantificadors bàsics, de la utilització i relació de les dades per a la seva interpretació dins de context.

Competència d'aprendre a aprendre

A través de la recerca de la informació sobre els Drets Humans i la seva lectura atenta per relacionar-los amb les principals causes de la pobresa.

Competència d'autonomia i iniciativa personal

A través del treball en petits grups, es fa necessària la planificació i la presa de decisions, havent de disposar d'habilitats socials per relacionar-se, cooperar i treballar en equip: posar-se en el lloc de l'altre, valorar altres opinions, dialogar i negociar.

Competència social i ciutadana

A través del coneixement explícit de la Declaració Universal dels Drets Humans, i de les responsabilitats que la mateixa comporta al conjunt de la ciutadania. A través també de l'exercici de diàleg i respecte a les diferents opinions dins de l'exercici de l'assemblea i el consens.

ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES PER AL PROFESSORAT

La següent activitat que es planteja, va relacionada amb un projecte que recolza SED a la Tanzània.

L'activitat vol donar a conèixer els Drets Humans i, en concret, el Dret a l'Educació. Vol donar les eines als joves perquè reconeguin quan es vulneren els Drets Humans i com la no garantia d'un Dret afecta la consolidació d'un altre. Donarà a conèixer Tanzània en matèria de Drets Humans.

Per conèixer una mica més sobre els Drets Humans, el Dret a l'Educació i la situació en matèria de Drets a Tanzània, a continuació us en fem cinc cèntims .

Drets Humans

Tal com s'explica a *La Enseñanza de los Derechos Humanos*¹, podem definir **Drets Humans** com els drets inherents a la nostra naturalesa, sense els quals no podem viure com a éssers humans. Els Drets Humans i les llibertats fonamentals ens permeten desenvolupar-nos plenament i fer ús de les nostres qualitats humanes, la nostra intel·ligència, les nostres aptituds i la nostra consciència, així com satisfer, entre d'altres les nostres necessitats espirituals. Els Drets Humans es basen en el desig cada cop més estès en la humanitat de viure una vida en què es respectin i es protegeixi la dignitat i el valor inherent de cada ésser humà. L'absència dels Drets no sols constitueix una tragèdia individual i personal sinó que també crea condicions d'instabilitat social i política.

Després de les devastadores conseqüències de la II Guerra Mundial i de les lluites de les nacions colonitzades per assolir la seva independència sorgeixen les **Nacions Unides (NU)** que com a propòsit tenen el fet de facilitar la cooperació entre països, la promoció dels Drets Humans, mantenir i preservar la pau, realitzar la cooperació internacional i salvaguardar el Dret Internacional. Des de la seva fundació l'any 1945 les Nacions Unides han fet dels Drets Humans la seva raó d'ésser; una de les fites de les Nacions fou l'any 1948: Declaració Universal dels Drets Humans.

Tanzània... Com anem en matèria de Drets Humans?

Des d'un punt de vista formal els Drets Humans són reconeguts a la Tanzània. No obstant, a la pràctica es veuen vulnerats constantment. El país es troba en un estat d'empobriment generalitzat que deriva en una manca total del gaudi dels Drets Humans.

Cal esmentar que, en relació a la matèria de drets humans l'any 2013 a Tanzània²:

- S'utilitzen lleis incompatibles amb la constitució i el dret internacional per regular l'activitat als mitjans de comunicació. Així doncs, es limita la llibertat dels mitjans de comunicació, per tant, es limita la llibertat d'expressió.

¹ La enseñanza de los Derechos Humanos. Actividades prácticas para escuelas primarias y secundarias. Naciones Unidas. Nueva York y Ginebra, 2004.

² Segons l'informe anual d'Amnistia Internacional sobre l'estat de drets humans al món 2013.
<http://www.amnesty.org/es/region/tanzania/report-2013>

- Està privada la llibertat de reunió i s'utilitza la força en excés. La policia i altres forces de seguretat utilitzen la força excessiva per dispersar manifestants.
- La violència sexual i altres formes de violència de gènere són una pràctica generalitzada, especialment la violència intrafamiliar. Les dones de més edat són vulnerables a les agressions basades en acusacions de bruixeria. Rarament es porta davant la justícia als autors d'aquest tipus d'actes. La pràctica de la mutilació genital femenina està molt estesa en algunes zones del país.
- Després d'una reunió entre els governs de Tanzània, Burundi i l'ACNUR, l'agència de la ONU per a les persones refugiades va decidir tancar el 31 de desembre el camp de Mtabila, que acollia a unes 37.000 persones refugiades. Al juliol, el Ministeri d'Interior, havia declarat que els residents del camp perdrien la condició de refugiats quan aquest es tanques. Al novembre, l'ACNUR, va informar de que s'estava prestant assistència a un miler de persones al dia per al seu retorn voluntari a Burundi.
- Els tribunals de l'estat segueixen imposant la pena de mort, malgrat tot, no s'han dut a terme les execucions. Segueix pendent de resolució una demanda judicial presentada al 2008 per la societat civil contra la constitucionalitat de la pena de mort.

El Dret a l'Educació:

Tot i que tots els nens i nenes tenen dret a l'educació, molts infants no el tenen garantit. Tal com s'indica a l'**article 26** de la **Declaració dels Drets Humans**

"1. Tota persona té dret a l'educació. L'educació serà gratuïta, si més no, en la instrucció elemental i fonamental. La instrucció elemental serà obligatòria. L'ensenyament tècnic i professional es posarà a l'abast de tothom, i l'accés a l'ensenyament superior serà igual per a tots en funció dels mèrits respectius. 2. L'educació tendirà al ple desenvolupament de la personalitat humana i a l'enfortiment del respecte als drets humans i a les llibertats fonamentals; promourà la comprensió, la tolerància i l'amistat entre totes les nacions i grups ètnics o religiosos, i fomentarà les activitats de les Nacions Unides per al manteniment de la pau. 3. El pare i la mare tenen dret preferent d'escollir la mena d'educació que serà donada als seus fills"

i l'**article 29** de la **Convenció dels Drets dels Infants**³ indica que

"1. Els Estats membres convenen que l'educació de l'infant ha d'anar adreçada a: a) Desenvolupar tant com es pugui la personalitat, el talent i la capacitat mental i física de l'infant; b) Infondre en l'infant el respecte envers els seus pares, la seva pròpia identitat cultural, llengua i valors, i envers els valors nacionals del país on viu, del país d'on podria procedir i envers les civilitzacions diferents de la seva. c) Preparar l'infant a una vida responsable en una societat lliure, amb esperit de comprensió, pau, tolerància, igualtat entre els sexes i amistat entre tots els pobles, grups ètnics, nacionals i religiosos i persones d'origen indígena. d) Infondre en l'infant el respecte a l'entorn natural"

Milions d'infants al món no assisteixen a l'escola i es veuen exclosos de gaudir del seu dret per mor de pertànyer a un sector de la població vulnerable, empobrit i fins i tot en alguns casos pel simple fet de ser nena.

³ La Convenció sobre els Drets de l'infant és un tractat internacional de les Nacions Unides pel que els Estats signants reconeixen els Drets de l'Infant. La Convenció reconeix als Infants com a subjectes de dret, i alhora als adults com a subjectes de responsabilitats. Fou adoptada per Assembla General de les Nacions Unides el 20 de novembre de 1989.

Amb el Dret a l'Educació podem constatar que els Drets Humans són inter-dependents⁴ entre ells, si examinem els 30 Drets Humans podem constatar que si hem rebut una educació adequada la seva consolidació és més provable. L'educació té un impacte directe sobre el benestar de les persones; l'educació és la millor eina per eradicar la pobresa ja que l'educació equival a oportunitat i contribueix directament a la consolidació dels altres Drets Humans. Segons la UNESCO (Organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura) aquells països que tenen l'educació com a prioritat de desenvolupament són més forts, pròspers, justos i pacífics i, en definitiva, són aquells en què els Drets Humans es veuen més consolidats.

El dret a l'educació a la Tanzània

L'educació a Tanzània està supervisada i regulada pel Ministeri d'Educació Nacional i és obligatòria per una etapa de 7 anys, període que comprèn l'educació primària d'un alumne.

Malgrat tot, al igual que molts països africans, Tanzània s'enfronta a molts reptes en l'educació dels seus infants. Per una banda les instal·lacions i de les obres educatives del país es veuen molt deteriorades i, a més a més, en falten escoles. La ràtio d'alumnes per professor és molt elevada, la mitjana és de 54-1. També ens trobem davant la manca de llibres de text així com la insuficient formació del professorat. Tot i això, l'obstacle més gran per una adequada educació és la pobresa. Abans del 1972, l'educació pública en tots els nivells exigia el pagament de la matrícula de l'estudiant. Aquestes tarifes crearen grans problemes per la majoria de les famílies i no garantien l'accés a l'educació de tots els infants. Avui dia, malgrat que l'assistència ha augmentat des de la eliminació de la matrícula, encara la meitat dels infants en edat escolar segueixen sense assistit a l'escola i, els que hi van, rarament cursen més enllà del 5è curs.

La falta d'accés a l'educació a Tanzània és evident en la taxa d'alfabetització del país, segons les dades del 2005 al 2010 només un 73,2% de la població és alfabetada, el que comporta que un 26,8% de la població adulta és analfabeta funcional, unes dades que la majoria d'experts educatius del país, creu que és major.

⁴ El gaudi d'un Dret Humà o d'un grup de Drets Humans depèn de la realització d'un altre Dret Humà o de la realització d'un grup de Drets Humans. Per exemple el Dret a l'alimentació depèn directament del Dret a la salut i viceversa.

⁵ Dades del informe de desenvolupament humà del PNUD 2013
<http://www.undp.org/content/dam/undp/library/corporate/HDR/2013GlobalHDR/Spanish/HDR2013%20Report%20Spanish.pdf>

⁶ Taxa d'alfabetització total d'adults (% de persones majors de 15 anys): La taxa d'alfabetització d'adults total correspon al percentatge de la població major de 15 anys que és capaç de llegir i escriure un text simple i breu sobre la seva vida quotidiana. En general, el terme alfabetització, inclou també habilitats aritmètiques, és a dir, la capacitat de realitzar càlculs matemàtics senzills.
<http://datos.bancomundial.org/indicador/SE.ADT.LITR.ZS>

TEMPORITZACIÓ

L'activitat sencera es desenvolupa en 2 hores i mitja, es pot adaptar per fer-la en menys temps. Si només es té una hora es pot triar o bé dur a terme l'activitat 2 (Pictionary dels Drets Humans) o bé les activitats 1 (vídeo dels Drets Humans), 3 (vídeo mapes), 4 (Avaluant la situació dels Drets Humans a la República Centreafricana) i 5 (Vídeo de presentació del projecte de SED a Tanzània)

MATERIAL

Act 1: Vídeo

Act 2: Taulell de joc, dau, targetes dels Drets Humans.

Act 3: Vídeo mapes educació.

Act 4: fitxes (1 diferent per a cada grup), una cartolina per a "l'Informe de treball educatiu a Tanzània per garantir els Drets Humans", Declaració dels Drets Humans (1 per grup)

Act5: Vídeo de presentació del projecte de SED a Tanzània.

DESENVOLUPAMENT

Activitat 1: Vídeo ¿Qué son los Derechos Humanos? (20')

Es reproduïx el vídeo *¿Qué son los Derechos Humanos?* Després del vídeo el professor/a en farà un resum recopilant la informació que es troba al principi d'aquest document i que parla dels Drets Humans. El professor/a farà comentar en gran grup la reflexió que apareix al final del vídeo:

Los Derechos Humanos no son una lección de historia, no son palabras en segunda página, no son discursos, ni anuncios, ni campañas de relaciones públicas. Son las elecciones que hacemos cada día como seres humanos, son la responsabilidad que todos compartimos, que respetamos mutuamente, ayudándonos y protegiendo a los necesitados.

Como Eleanor Roosevelt⁷ dijo "¿Dónde empiezan después de todo los Derechos Humanos? Pues en pequeños lugares, cerca de nosotros; en lugares tan próximos y tan pequeños que no aparecen en los mapas. Pero esos son los lugares que conforman el mundo del individuo: el barrio en que vive; la escuela o la universidad en que estudia; la fábrica o el campo o la oficina en que trabaja. Estos son los lugares en que cada hombre, mujer y niño busca ser igual ante la ley, en las oportunidades, en la dignidad sin discriminación. Si esos derechos no significan nada en esos lugares tampoco significan nada en ninguna otra parte. Sin una acción decidida de los ciudadanos para defender esos derechos a su alrededor, no se harán progresos en el resto del mundo"

⁷ Eleanor Roosevelt presidí la Comissió de les Nacions Unides Durant els seus primers anys, "A les nostres mans" fou el discurs que va pronunciar l'any 1958 amb ocasió del dècim aniversari de la Declaració Universal dels Drets Humans. Roosevelt posava en relleu tant la universalitat dels Drets com la responsabilitat que es derivava d'ells.

El professor plantejarà la pregunta següent en gran grup:

Com a joves, creieu que podeu aportar quelcom a la consolidació dels Drets Humans des de la vostra realitat del dia a dia? Poseu-ne exemples.

Activitat 2: Pictionary dels Drets Humans (70')

L'activitat va encaminada a què es coneguin els Drets Humans de manera lúdica. Per tant, donat que l'objectiu del joc és descobrir els Drets Humans, abans d'iniciar el joc, es repartirà de la Declaració dels Drets Humans a tot l'alumnat. Ho llegim en veu alta i, a partir d'aquí, donarem el tret de sortida a l'activitat.

Dividim el grup-classe en 5 equips (el nombre pot variar en funció dels membres del grup). Cada equip té la fitxa d'un color sobre el taulell de joc⁸ que pot estar projectat o imprès. Un representant de cada equip llança el dau i qui treu el número més alt té el torn per començar.

Quan l'equip té el torn de joc llança el dau i avança la seva fitxa pel taulell tantes caselles com el número que ha tret. Aquí, l'equip, pot caure en caselles de diferents colors i, en funció del color, haurà de fer endevinar al seu grup un Dret Humà d'una manera o altra en un minut. Així doncs, a cada vegada que té el torn el grup haurà de sortir un representant que farà que el seu grup guanyi o no el Dret consegüent que haurà agafat de les targetes dels Drets Humans. Si l'equip l'endevina es queda la carta amb el Dret Humà, sinó la deixa al bloc un altre cop i no s'esmena de quin dret es tracta. El joc finalitza quan s'han exhaurit les targetes dels Drets Humans.

Els colors són:

- **Blau:** Fas endevinar el dret als membres del teu grup a través de la mímica.
- **Blanc:** Fas endevinar el dret als membres del teu grup a través d'un dibuix a la pissarra.
- **Verd:** Fas endevinar el dret als membres del grup a través d'una descripció tabú (no podràs dir les paraules que hi ha en negreta a la targeta)
- **Vermell:** Fas endevinar el dret a TOTA LA CLASSE! És un bon moment per robar el torn. El representant del grup fa un dibuix a la pissarra però tothom pot contestar. Si l'encertes, a banda de quedar-te la targeta, et torna a tocar llançar el dau!
- **Taronja:** Els membres del teu grup et fan preguntes per endevinar el dret en qüestió i el representant només pot contestar de manera afirmativa o negativa.

Activitat 3: Mapes educació (10')

Una vegada treballats els Drets Humans, treballarem el Dret a l'Educació. Aquest Dret es vulnera en diferents països i la Tanzània n'és un clar exemple.

L'activitat consisteix en visualitzar el vídeo "Mapes de l'educació" amb el que veurem la situació d'aquest dret al món.

Un cop visualitzat el vídeo, es comentaran les imatges vistes en gran grup i el professor especificarà que aquest dret condiona la consolidació dels altres drets (ex. Una persona que té certa formació sabrà com protegir-se de les malalties de transmissió sexual).

⁸ Veure material annexat

Activitat 4: Avaluant la situació dels Drets Humans a Tanzània (40')

El grup classe es divideix en grups de 4-5 persones; cadascun dels grups haurà d'analitzar una situació (fitxes) que succeeix a Tanzània.

El professor explica a la classe que ells ara són experts en matèria educativa i que es troben a Tanzània avaluant la situació dels Drets Humans al país. Cada grup tindrà una fitxa en què hi apareix una situació i la Declaració dels Drets Humans; a la mateixa fitxa hauran d'escriure quins Drets està vulnerant aquella situació i hauran de justificar de manera raonada que amb programes educatius de qualitat i a la llarga aquestes situacions es podrien veure mitigades, ja que el Dret a l'Educació consolidat ajuda a consolidar els demés drets.

Finalment un portaveu de cadascun dels grups haurà de comentar davant tota la classe la situació que se'ls ha plantejat, quins Drets està violant i quina resposta li podria donar una bona educació; la fitxa s'enganxarà a la cartolina en què prèviament el professor haurà escrit "Informe de treball educatiu a Tanzània per garantir els Drets Humans".

Nota: Us preguem que feu fotografies de tota l'activitat i de les conclusions que han tret els grups a l'activitat núm. 4. , i si podeu, enviar-les per correu-e a SED.

sedcatalunya@sed-ongd.org

Activitat 5: Video Marists Boys Secondary School (10')

Per finalitzar l'activitat, es reproduirà el vídeo on es presenta el projecte de SED que l'escola recolza enguany. Després, el professor pot fer un resum d'aquest tot aportant més informació del projecte (juntament amb aquesta activitat EINA podeu veure el butlletí informatiu del projecte de SED amb totes les dades necessàries que es poden transmetre als alumnes) per acabar donant el torn de paraula als alumnes tot preguntant quin són els drets que, des de l'ONGD SED, es pretén garantir amb l'execució d'aquest projecte.

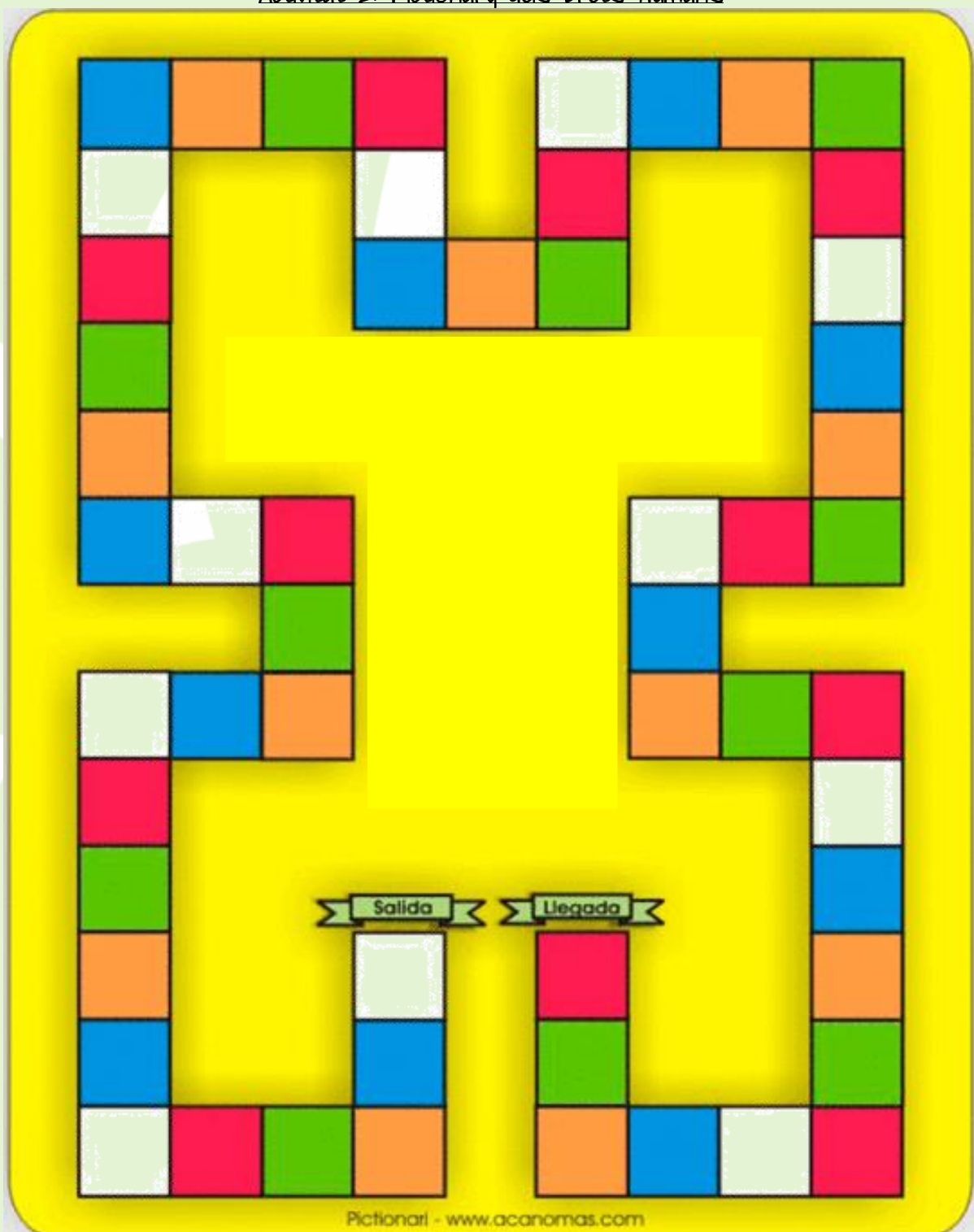
ANNEXOS

Activitat 1: Vídeo ¿Qué son los Derechos Humanos?

Link: <http://www.youtube.com/watch?v=PPeRECua5CQ>

S'adjunta vídeo ja descarregat i la Declaració dels Drets Humans.

Activitat 2: Pictionary dels Drets Humans

Art.1

Tots els éssers humans
neixen **lliures i iguals**

Art.2

Tothom té **dret** a
aquests **drets**

Art.3

Dret a la **vida**

Art.4

Ningú no serà sotmès
a **esclavitud** o **servitud**

Art.5

Ningú no serà sotmès a
tortura

Art.6

Tot ésser humà te dret
a una **personalitat jurídica**

Art.7

Tots som **iguals**
davant la **lleï**

Art. 8

Tothom té dret a **defensar-se**
davant els **tribunals**

Art.9

Ningú no podrà ser **detingut**
arbitràriament ni **desterrat**

Art.10

Dret a un **judici just**

Art.11

Dret a la **presumpció**
d'innocència

Art.12

Dret a la **intimitat**

Art.13

Dret a la **llibertat de**
moviment

Art.14

Dret d'**asil**

Art.15
Dret a la nacionalitat

Art.16
Dret al matrimoni

Art.17
Dret a la propietat

Art.18
Dret a la llibertat de
Pensament, consciència
i religió

Art.19
Dret a la llibertat
d'expressió

Art.20
Dret a la llibertat de reunió

Art.21
Dret a la democràcia

Art.22
Dret a la seguretat social

Art.23
Dret al treball

Art.24
Dret a l'oci

Art.25
Dret a un nivell de vida
adient

Art.26
Dret a l'educació

Art.27
Dret a la cultura

Art.28
Dret a l'ordre social

Art.29

Dret a les llibertats i al respecte de la comunitat

Art.30

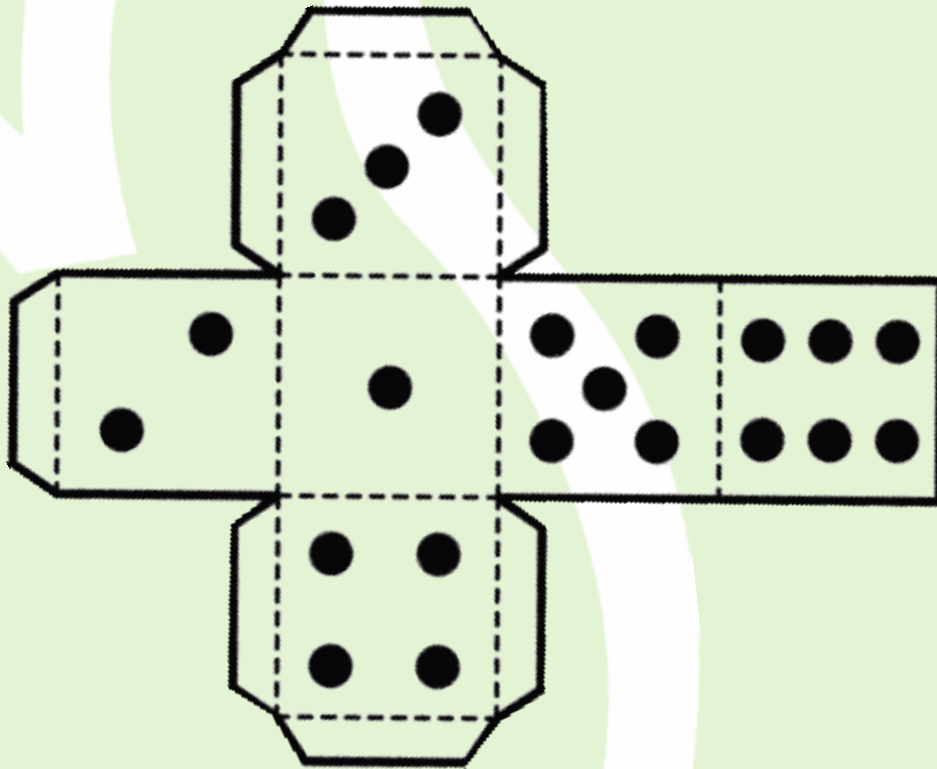
Dret a que aquests drets no siguin suprimits en cap circumstància

FITXES EQUIPS

DAU

Activitat 3: Mapes educació

Us adjuntem vídeo descarregat

Activitat 4: Avaluant la situació dels Drets Humans a la RCA

A part de les fitxes que teniu a continuació necessitareu la declaració dels Drets Humans i la cartolina per fer l'informe de situació amb tot el grup classe un cop cadascun dels grups hagi redactat la seva fitxa.

SITUACIÓ QUE SUCCEEIX A TANZÀNIA: El 67,9% de la població viu amb menys de 1,25\$ al dia.	DRETS HUMANS QUE ES VULNEREN:
Com a tècnics especialitzats en matèria educativa heu de raonar si una bona educació podria donar alternativa a aquesta situació. 	

SITUACIÓ QUE SUCCEEIX A TANZÀNIA: 76 infants de cada 1.000 moren abans de fer els 5 anys (a Espanya en moren 5 de cada 1.000)	DRETS HUMANS QUE ES VULNEREN:
Com a tècnics especialitzats en matèria educativa heu de raonar si una bona educació podria donar alternativa a aquesta situació. 	

SITUACIÓ QUE SUCCEIX A TANZÀNIA:

460 de cada 100.000 dones moren durant el part

DRETS HUMANS QUE ES VULNEREN:

Com a tècnics especialitzats en matèria educativa heu de raonar si una bona educació podria donar alternativa a aquesta situació.

SITUACIÓ QUE SUCCEIX A TANZÀNIA:

El 15,8% dels infants menors de 5 anys tenen un pes inferior al que haurien de tenir.

DRETS HUMANS QUE ES VULNEREN:

Com a tècnics especialitzats en matèria educativa heu de raonar si una bona educació podria donar alternativa a aquesta situació.

SITUACIÓ QUE SUCCEEIX A TANZÀNIA:

Només un 7,4% de la població ha rebut l'educació secundària completa

DRETS HUMANS QUE ES VULNEREN:

Com a tècnics especialitzats en matèria educativa heu de raonar si una bona educació podria donar alternativa a aquesta situació.

SITUACIÓ QUE SUCCEEIX A TANZÀNIA:

Milers de nens treballen a les mines d'or. El treball d'infants en llocs perillosos de mineria constitueix una de les pitjors formes de treball infantil sota els acords internacionals.

DRETS HUMANS QUE ES VULNEREN:

Com a tècnics especialitzats en matèria educativa heu de raonar si una bona educació podria donar alternativa a aquesta situació.

SITUACIÓ QUE SUCCEEIX A TANZÀNIA:

Les nenes que freqüenten les mines d'or pateixen assetjament sexual. Algunes es converteixen en víctimes de l'explotació sexual comercial i s'arrisquen a contraure les malalties de transmissió sexual.

DRETS HUMANS QUE ES VULNEREN:

Com a tècnics especialitzats en matèria educativa heu de raonar si una bona educació podria donar alternativa a aquesta situació.

